

[Landbrugsministeren]

produktion, vil det medføre nogle gener på anden vis. Det vil medføre nogle miljøgener. Det er klart, at hvis man skal have svineproduktion med en 8.000-10.000 grise på én bedrift, så kommer der i hvert fald en vis lugt ud af de stalde, så de skal i hvert fald ligge i nogenlunde afstand fra anden bebyggelse. Det er den ene side af sagen.

Den anden side af sagen er: hvordan kommer landdistrikterne så til at se ud? Kommer vi så tilbage til landskaber som før udflytningen i 1780'erne, det vil sige, at der er nogle store bedrifter; ellers er alt andet øde? Det skal vi også tage under overvejelse. Det landskab, vi har, blev skabt af de store landboreformer i slutningen af det 18. århundrede.

Jeg vil bare gøre opmærksom på, at da den såkaldte store landbokommission – en af de kommissioner, der arbejdede hurtigt – afgav betænkning i løbet af 1½ år, blev resultatet, at det danske landskab forandrede sig totalt på 30-40 år. Hvor står vi nu 200 år efter disse landboreformer? Er vi på vej til at samle det i en form for landsbysamfund, eller vil vi kunne bevare det landskab, som vi har i dag?

Det stiller krav til jordlovene, det stiller krav til planlægningslovene. Er vores planlægning fornuftig? Vi kører stadig væk på en forældet planlægningsfilosofi fra Christian IV's tid. Der har vi heller ikke haft nogen fantasi. Det skal også med i overvejelserne, når vi skal diskutere landbrugets struktur. Hvilken størrelse brug ønsker vi? Hvordan skal deltidslandbrug være? Skal der være jordtilliggende, eller skal der ikke være jordtilliggende?

Jeg synes, det var så godt at høre på debatten her i dag, for ingen låste sig fast, og ingen havde patentløsninger. Det tager jeg som et positivt udtryk for, at så kan vi i hvert fald prøve på at bruge vores kræfter i fællesskab. Den fantasi, vi nu er mere eller mindre besjælet med, tror jeg vi har brug for at slå sammen, så vi kan få de nødvendige løsninger, for der er ingen patentløsninger her.

Med hensyn til spørgsmålet om skatter er jeg enig med hr. Rønholt og hr. Ivar Hansen – og også delvis med hr. Stavad – der anerkender, at det er svært at beskatte landbruget på samme vis som andre skattepligtige personer, altså beskatte landbruget som personligt ejede virksomheder. Derved bliver landbruget

diskrimineret over for andre virksomheder, som har mulighed for at organisere sig som anpartsselskaber. Det skal vi også se på, for der trækkes jo kapital ud af landbruget skattemæssigt hvert eneste år hos dem, der har indtjent den. Vi skal også satse på de landbrug, der har indtjening. Vi har nok koncentreret os for meget – men det har været nødvendigt – i mange år om de landbrug, der ingen indtjening har, men jeg tror også, vi skal til at forberede landbruget på, at meningen med landbrugspolitikken er, at landbruget skal give en indtægt for landmanden. En indtægt giver også skatteevne, men det kan ikke hjælpe, at vi har diskriminerende skatteforhold. Vi pålægger landbruget at være selvejerbedrifter, og vi pålægger dem dermed også, at de skal betale skat som personer og ikke som selskaber. Derfor bliver der en diskriminering. Det problem må vi have løst.

Spørgsmålet om værdistigninger kommer frem tid efter anden. Nogle har det i deres ideologiske program og tager det frem og pudser det af. Min erfaring i politik har været, at værdistigningsafgifter aldrig har kunnet afbøde prisstigninger. Det har de aldrig kunnet. Uanset hvordan man beskatter værdistigningerne, så fortsætter værdistigningerne. Men hvis vi nu havde haft en værdistigningsafgift i denne periode her, hvordan var det så gået? Hvordan var det så gået i landbruget? Hvis man havde taget værdistigningsafgift også af den inflatoriske værdistigning, så havde man tappet landbruget yderligere for egenkapital. De værdistigninger, man fik fra 1972 og frem til 1979, er tabt alle sammen nu, så man behøver såmænd ikke være så bekymret. Men uanset at man har haft jordbeskatning og alt det her, så har man altså ikke kunnet forhindre stigninger i jordpriserne. Jeg tror i hvert fald ikke, at det er en vej frem med yderligere beskatning. Jeg mener, at vejen frem må være, at man har mindre beskatning og dermed gør landbruget mere konkurrencedygtigt.

Jeg har også et par bemærkninger til hr. Gade og andre, der gør opmærksom på miljøproblemerne. Jeg synes, det er udmærket at rejse disse spørgsmål, for selvfølgelig vil vi komme ud for flere og flere miljøproblemer, efterhånden som produktionen koncentrerer. Der har vi erfaring fra byerhvervene, og det vil vi også opdage i landbruget. Men jeg vil godt have, at denne miljødebat